

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

DAGNY

TIDNING FÖR
SVENSKA
KVINNORÖRELSEN

UTGIFVEN GENOM FREDRIKA-BREMER-FÖRBUNDET AF FÖRENINGEN DAGNY

N:r 32.

Stockholm den 10 Augusti 1911.

4:e årg.

Prenumerationspris: 1/2 år .. kr. 4: 50 1/3 år .. kr. 2: 50 1/4 " " " 3: 50 1/4 " " " 1: 25 Lösnummer 10 öre. Prenumeration sker såväl i landsorten som i Stockholm å närmaste postanstalt eller bokhandel.	Redaktion: Mästersamuelsgatan 51, en tr. Telefoner: Allm. 63 53. Riks- 122 85. Utgifningstid hvarje torsdag.	Redaktör o. ansvarig utgivare: ELLEN KLEMAN. Mottagningstid: kl. 11-12. Sthlm 1911, F. Englunds Boktr.	Expedition och Annonskontor: Mästersamuelsgatan 51, en tr. Post- och telegrafadress: DAGNY, Stockholm.	Annonspris: 15 öre per lin. Enkel spaltbredd 50 mm. Marginalannons under texten 15 mm:s höjd per gång 10: —. Rabatt: 5 ggr 5 %, 10 ggr 10 %, 20 ggr 20 %, 50 ggr 25 %. Annons bör vara inlämnad senast måndag f. m.
---	--	---	--	---

Alexandra Gripenberg.

Bland de många utländska gäster, som vi vänta till det Internationella Kvinnoförbundets Executive meeting i september, är också fröken Alexandra Gripenberg, hvilken kommer som representant för det yngsta af de 23 nationalförbunden, det finska, som bildades sistl. maj, då fröken Gripenberg valdes till dess ordförande. Oaktadt Finland så länge saknat officiell representation i I. C. W. är fröken Gripenberg långt ifrån okänd inom detta förbund. Tvärtom har hon inom detsamma spelat en stor roll och åtnjuter där en ovanligt stor popularitet. Och detta med rätta. Fröken Gripenberg var en af de få europeiska kvinnor, som deltog i kvinnokongressen i Washington 1888, där första idén till I. C. W. uppstod, och hon var äfven med i den kommitté på 15 personer, som då tillsattes för att bereda frågan och utarbета stadgar för det tilltänkta världs-

Fröken Alexandra Gripenberg,
talande i finska landtdagen.

förbundet. Vid kongressen i Chicago 1893, då förbundet fick en fastare form och lady Aberdeen valdes till dess ordförande, blef fröken Gripenberg vald till dess skattmästare, hvilken post hon beklädde i sex år eller till femärs-mötet i London 1899. Vid detta tillfälle var hon starkt ifrågasatt till förbundets ordförande, och blott den omständigheten att i stadgarna inryckts en bestämmelse om att förbundets styrelseledamöter hädanefter blott skulle kunna väljas från länder, där Nationalförbund existera, hindrade hennes val. Såsom s. k. "Honorary vice president" för Finland och "Patron" inom I. C. W. har hon deltagit äfven i kongressen i Berlin 1904 samt executivmötet i Paris 1906 och såväl då som vid Londonkongressen har hon ständigt varit en af de mest hyllade personligheterna.

Fröken Lotten Dahlgren fällde i sin skildring i Dagny af en

internationell kvinnokongress i Berlin 1896 följande omdöme om fröken Gripenberg, som var en af deltagarna i nämnda kongress:

”Den främmande representant, som ovillkorligen ådrog sig största uppmärksamhet på kongressen var fröken Alexandra Gripenberg från Finland. Hennes många förbindelser med kvinnofrågans förnämsta förkämpar i alla länder, i synnerhet i England och Amerika, hennes verkligen högst öfverlägsna talang som talarinna, för att ej tala om hennes älskvärda personlighet, lät henne intaga ett framstående rum i denna församling, som lyste med goda förmågor i alla riktningar.”

Vi hafva citerat dessa ord af Dagnys förutvarande redaktis, emedan de hafva sin fulla tillämpning äfven på fröken Gripenbergs uppträdande på I. C. W:s möten.

För detta förbund har hon också verkat icke blott i sitt eget land Finland, där hon i många år arbetat på åstadkommandet af ett Nationalförbund, — att detta icke kunnat ske förr än nu beror på de inre förhållandena i det olyckliga landet — utan äfven i främmande länder. Hon har på uppdrag af lady Aberdeen, hvilken skattar Alexandra Gripenberg som en af sina mest pålitliga och mest begåfvade medarbetare i det internationella arbetet, besökt både Athen och Konstantinopel och där hållit föredrag om det internationella kvinnoförbundet, dess uppgift, syften och verksamhet. I Grekland ledde hennes besök till bildande af de grekiska kvinnornas nationalförbund. Äfven i Konstantinopel åhördes hennes föredrag af en mängd kvinnor, såväl europeiska, bosatta i Turkiet, som turkinnor, och en kommitté tillsattes för att bereda frågan, men ledde icke till något resultat, då den dåvarande regimen — under sultan Abdul Hamids regering — icke tillät några sammanslutningar af Turkiets invånare. Kanske nu under det nya systemet utsikterna för bildandet af ett turkiskt nationalförbund äro bättre.

Äfven Petersburg har fröken Gripenberg på uppdrag af I. C. W:s styrelse besökt och där hållit föredrag om det Internationella kvinnoförbundet.

* * *

Hittills hafva vi uppehållit oss uteslutande vid fröken Gripenbergs arbete inom I. C. W., då detta är närmaste anledningen till denna artikel. Vi öfvergå nu till en ofullständig skildring af hennes verksamhet inom hennes eget land och den del hon tagit i den finska kvinnorörelsen, hvars mest betydande personlighet hon otvifvelaktigt är.

Alexandra Gripenberg är född på godset Tervus i Karelen 1857, samma år som lady Aberdeen. Hon härstammar från en gammal finsk krigareätt, och hennes förfäder i flera led hafva varit militärer och flera med tapperhet kämpat i krigen under det svenska väldet. Hennes far var också militär och under en kort tid landshöfding i Nyland, längre fram senator och chef

för åkerbruksdepartementet samt har utöfvat ett epokgörande inflytande på det finska landtbruket. Näst den yngsta af en stor barnskara växte Alexandra upp på den aflägsna finska landsbygden. I någon skola gick hon aldrig, utan hennes äldre systrar blefvo hennes egentliga lärarinnor. Både bröder och systrar i det Gripenbergska hemmet voro ovanligt rikt och mångsidigt begåfvade och lifligt intresserade både af studier, musik och annan skön konst. Alexandra började som helt ung att skriva och redan innan hon fyllt 20 år utgaf hon sin första novellsamling; dock först sedan hon af Zachris Topelius uppmuntrats därtill. Topelius intresserade sig för öfrigt varmt för den begåfvade, talangfulla unga flickan och hon tillbragte efter sina föräldrars död ett par för hennes utveckling högst betydelsefulla år i den gamle skaldens hem, där hon tjänstgjorde som hans handsekreterare och lektris. På den tiden drömde Alexandra Gripenberg om en framtida skönlitterär författareverksamhet, och hon utgaf under de följande åren ytterligare några längre och kortare noveller. I dessa märkas dock allt mer en bestämd tendens, som låter en ana den framtida kvinno-saksförkämpan.

Snart kom hon också in i det aktiva arbetet för kvinnosaken, hvilket på 1880-talet blifvit lifligt i Finland och som bland sina förnämsta manliga stöd räknade hennes högt värderade vän och gynnare Zachris Topelius. På våren 1884, således några månader före Fredrika-Bremer-Förbundet, stiftades Finsk Kvinnoförening och det dröjde icke länge förrän Alexandra Gripenbergs eminenta förmåga togs i anspråk af denna förening, och 1889 då dess första ordförande, fru Elisabeth Löfgren afgick, blef Alexandra Gripenberg hennes efterträdare. Med endast ett afbrott under åren 1904—1909 har hon sedan beklädt denna post.

Finsk kvinnoförening var i många år Finlands enda kvinnoförening (sedan hafva flera andra bildats, så Unionen 1892), och tack vare främst fröken Gripenbergs storartade organisatoriska och administrativa förmåga har den på ett mönstergillt sätt fyllt sin uppgift, så som den uttryckes i dess stadgar: ”att verka för kvinnans höjande i intellektuellt och sedligt afseende samt förbättrande af hennes ekonomiska och medborgerliga ställning.” Liksom ”Föreningen för gift kvinnas eganderätt” och Fredrika-Bremer-Förbundet i Sverige, arbetade den för reformer inom lagstiftningen rörande kvinnan, den ogifta såväl som den gifta, för kvinnans deltagande i kommunala val och värf, för nya arbetsfälts öppnande för kvinnor etc., särskildt förtjänar att erinras om att politisk rösträtt för kvinnan stod på föreningens program redan vid dess stiftande.

Föreningen öppnade snart filialer i olika trakter af det glest befolkade landet — filialernas antal har varit ända till 41 — och medlemmarna af dessa äro till största delen kvinnor af folket. Och just för allmogekvinnorna och arbeterskorna har föreningens

Juvel- Guld- & Emaljarbeten.
DAVID ANDERSEN & Comp.
 Hofjuvelerare.
 4 Fredsgatan 4.

DAGNYS LÄSARE
 böra gynna
DAGNYS ANNONSÖRER

verksamhet varit af stor välsignelse. Så har den ordnat elementarkurser för arbeterskor i städerna och för allmogekvinnorna på landet, ambulatoriska matlagnings- och handarbetskurser, trädgårdskurser, sommarkolonier för arbetande kvinnor, platsförmedling för tjänarinnor, den har underhållit medellösa flickor vid folkhögskolor, mejeri- och trädgårdsskolor — för att nu blott nämna några af dess praktiska åtgärder.

Och i föreningens mångsidiga och olikartade arbete har Alexandra Gripenberg ständigt varit själen och den ledande kraften. Outtröttlig har hon planerat, organiserat och ledd arbetet, otaliga äro de föredragsresor hon företagit rundt omkring i Finland, uthärdande strapatser i de mer aflägsna trakterna, där inga ordnade kommunikationer finnas. I Helsingfors har hon lika outtröttligt ledd föreningens förhandlingar och diskussioner, hållit föredrag i både kvinnosak och andra ämnen, ständigt försvarat kvinnornas intressen med ord och skrift. Ända sedan 1889 har hon redigerat den finskspråkiga tidskriften "Koti ja Yteiskunta" (Hemmet och samhället) som bjuder på ett värderikt och omväxlande innehåll och jämte en rikhaltig afdelning, där ämnen rörande kvinnosak både i in- och utlandet uttömmande behandlas, äfven har en mängd praktiska bilagor, som affhandla bl. a. hemmets och hushållets skötsel, klädsömnad, trädgårdsskötsel etc. Också är tidskriften spridd rundt omkring i Finlands bygder, äfven de mest aflägsna, och är en omtyckt lektyr och en outhärlig hjälpreda för kvinnor af vidt skilda samhällsklasser.

Man kan förstå hvilken betydelse ett dylikt uppfostringsarbete haft för Finlands kvinnor och af hur stor vikt det varit, att det satts i gång och leddes af en så öfverlägsen personlighet som fröken Gripenberg, öfverlägsen både till begåfning och karaktär, förstånd och hjärta. Hennes retoriska och stilistiska talang, i synnerhet den förra, som hon äger i för nordiska kvinnor ovanligt hög grad, ha gifvit henne förmåga att öfvertyga och entusiasmera åhörare och läsare, hennes oerhörda arbetsförmåga, hennes okufliga energi, hennes genom outtröttliga studier och många resor förvärfvade kunskaper och erfarenhet hafva gifvit arbetet den rätta riktningen och drifvit det framåt. Dock hade dessa förträffliga egenskaper icke varit af värde, om hon icke jämte dem haft karaktärens renhet och ädelhet, en osviklig sanningskärlek, en omutlig plikt- och rättskänsla, ett beundransvärdt moraliskt mod, och det är i främsta rummet allt detta, som gjort henne så lämplig att leda sitt lands kvinnorörelse.

Hon har skrivit de kristligt etiska idealen på sin fana och den frigörelse, för hvilken hon arbetar åt sitt kön, afser icke frihet från plikter och arbete, icke en otyglad hängivelse åt själfsvåld och njutningslystnad utan ett med nya rättigheter ökadt ansvar, ökade plikter och arbete. Särskildt i afseende på kvinnans deltagande i politiken har hon ständigt framhållit att om kvinnornas rösträtt skall hafva någon betydelse

och nytta för samhället måste den i politiken medföra nya etiska synpunkter.

* * *

Jämte sina värderika aktiva insatser i kvinnosaken, har Alexandra Gripenberg äfven blifvit dess historiefraf. I sitt stora verk "Reformarbetet till förbättrande af kvinnans ställning" behandlar hon i de första bägge delarna kvinnorörelsen i Förenta staterna och Europas länder (utom de nordiska) och genom studieresor i Amerika, England, Tyskland, Frankrike, Italien och Spanien samlade hon material till arbetet och kom i beröring med de ledande personligheterna inom rörelsen. Den sista och omfångsrikaste delen behandlar kvinnorörelsen i Skandinavien och Finland och är säkert den sakrikaste och utförligaste framställning af ämnet som hittills utkommit. Detta icke blott i afseende på förf:s eget land, utan äfven de andra, icke minst Sverige, där det rikhaltiga materialet säkert skall komma många framtida forskare i ämnet till godo.

I början af 1900-talet invaldes fröken Gripenberg i den kommitté, som tillsatts för att utarbete plan för organiserande af yrkesskolor, och med statsanslag företog hon nya studieresor. För resultatet af dessa har hon redogjort i "Meddelanden från industristyrelsen i Finland" samt "Slöjdförhållanden i utlandet".

När 1906 Finlands kvinnor som de första i Europa fingo politisk rösträtt och valbarhet, var det själfallet, att Alexandra Gripenberg skulle inväljas i landtdagen. Med ett af de största röstetal, som afgäfvos, gjorde hon också där sitt inträde och medförde dit en alldeles ovanlig fond af kunskaper och duglighet. Att hon där förde kvinnornas runor med den äran behöfva vi knappast säga och att hon ständigt uppträdde för deras rättigheter både medels motioner och inlägg i debatterna, bl. a. bör nämnas hennes kraftiga motstånd mot ensidig arbeterskeskyddslagstiftning. Att hennes förtjänster uppskattades af landtdagsledamöterna visade sig också, därigenom att hon af samtliga de tre landtdagar, hon bevistade, invaldes i lagutskottet, vid landtdagen 1909 äfven i stora utskottet. Detta blef emellertid den sista landtdag Alexandra Gripenberg hittills bevistat. Hennes hälsa, som länge varit vacklande, lade hinder för hennes fortsatta arbete på landtdagen, och då de nya valen utskrefvos i maj 1909 afsade hon sig omval. Det var en stor förlust för kvinnosaken i Finland och alla vänner till densamma måste önska att den dag snart skulle stunda, då Alexandra Gripenberg med stärkta kroppskrafter kan göra sitt återinträde bland sitt lands lagstiftare.

Maria Cederschiöld.

Prenumerera på DAGNY!

L. K. P. R. och den politiska neutraliteten.

Det tycks vara svårt för högerkvinnorna inom L. K. P. R. att förstå och finna sig till rätta med Centralstyrelsens taktikbeslut af den 20 juni. Det är kanske ej så underligt. De hade sannolikt aldrig ens försökt att tänka sig riktigt in i situationen sådan den blifvit efter riksdagsdebatten och efter högerns offentliggörande af sitt valprogram. De voro ej med på centralstyrelsemötet, hörde ej öfverläggningarna där och voro ej tvungna att själfva fatta beslut. De bara vaknade en morgon och funno beslutet fixt och färdigt; nästa morgon fingo de läsa Stockholms Dagblads alarmartikel och blefvo skrämde, och sedan ha de hvar dag ytterligare bearbetats och ytterligare skrämde af den press som de äro vana att ta sina direktiv ifrån. Det är, som sagdt, nog icke så underligt om de då i någon mån tappa koncepterna.

Med att tappa koncepterna menar jag i denna förbindelse att rådslan endast låter dem se det som deras press säger dem är farligt och förgripligt i det fattade beslutet, medan de alldeles glömma bort att tänka på den positiva sidan af saken: ifall detta beslut var oriktigt, hvilket hade då varit det rätta? Icke hos en enda af de författarinnor hvilkas inlägg jag sett, i och utom Dagny, har jag påträffat ens en antydning om hvad Centralstyrelsen borde ha gjort i stället för hvad den gjorde. Men det är väl ändå hvad de allra först borde ha tänkt på och sökt bilda sig en mening om.

Låt oss försöka klargöra situationen och reda ut begreppen. L. K. P. R. har alltid varit och velat vara politiskt neutral. Inåt vill detta säga att den stått öppen för hvarje kvinna som ville verka för politisk rösträtt och valbarhet åt Sveriges kvinnor på samma villkor som för dess män utan afseende på hvilket politiskt parti hon eljest tillhörde. Utåt har neutraliteten betydtt två saker: dels att lokalföreningarna icke få yttra sig i eller drifva agitation för andra politiska frågor än vår rösträttsfråga utan Centralstyrelsens samtycke; denna del af neutraliteten har ansetts så viktig att bestämmelse därcin intagits i Landsföreningens stadgar; dels också att L. K. P. R. aldrig anslutt sig till något af de politiska partierna, icke heller hjälpt eller understött något af dem. Organisationen såsom sådan har förhållit sig passiv; när något initiativ måst tagas har den opartiskt vändt sig till alla partier och tacksamt tagit emot hjälp från dem alla. Till de enskilda medlemmarna åter inom organisationen har parollen varit: gå ut och arbeta politiskt så mycket ni någonsin kunna, anslut er hvar och en till det parti där ni höra hemma och arbeta där så energiskt som möjligt för vår sak!

Den förra delen af denna neutralitet utåt står fortfarande vid makt, den andra delen har, åtminstone i någon mån, brutits i och för de nu förestående valen. Det fordras icke mycket eftertanke för att inse, att hvad som möjliggjort denna hittills iaktagna partineutralitet utåt varit den omständigheten att det mellan de olika partiernas ställning till vår fråga förefunnits eller åtminstone tyckts förefinnas endast en gradskillnad, icke en artskillnad. Då den manliga rösträttsfrågan afgjorts, förklarade sig de båda vänsterpartierna villiga att sätta den kvinnliga rösträttsfrågan på sitt program; högerpartiet gjorde visserligen icke detta, men det ställde sig icke heller afvisande; gång på gång försäkrades jämväl från högerhåll att det med all säkerhet måste komma därefter att äfven kvinnorna finge sin medborgarrätt, frågan måste endast utredas först. Faktiskt var det ju också så, att då Centralstyrelsen i januari gick upp till statsministern för att höra

om det skulle bli något allvar af nu, då utredningen i hufvudsak var färdig eller väntades färdig inom de närmaste veckorna, då trodde och hoppades verkligen högerkvinnorna att deras regering skulle ta upp frågan och komma med en proposition. Och det var — det vet jag — en verklig missräkning och en verklig sorg för dessa kvinnor när svaret i stället blef ett definitivt nej, ett nej, som dessutom icke alls grundades på hvad utredningen gifvit vid handen eller att det ännu fattades något innan den var färdig, utan på ett skäl som är kemiskt rent från hvarje förnuftig mening. Och till dem som ännu hoppades därför att statsministern dock icke är identisk med partiet kom svaret genom riksdagsdebatterna i början af maj och partimanifestet i slutet af samma månad.

Ingen har fred längre än ens granne vill, heter det, och ingen organisation kan förhålla sig neutral gentemot ett parti som rent ut säger ifrån att det vill bestämdt motsätta sig genomförandet af den sak organisationen är till för att främja. Stockholms Dagblad hade i en artikel fredagen den 30 juni en analogi som är mycket användbar för att visa detta. Tidningen tänker sig "ett krig mellan två stormakter i Östersjön. Sverige anser sig ha tillfällig nytta af att den ena makten segrar och förklarar därför att det kommer att under kriget bistå denna makt emot den andra, men att detta bara beror på en enda fråga och att Sverige därmed naturligtvis icke öfvergifvit sin neutralitet". Tidningen menar då att de statsmän som voro ansvariga för denna förklaring öfverallt skulle anses som fullständigt rubbade till förståndet, och ingen människa skulle betvifla att Sverige verkligen begått ett eklatant neutralitetsbrott.

Detta är alldeles riktigt, men så hufvudlöst har icke heller L. K. P. R:s Centralstyrelse burit sig åt. För att analogien skall bli riktig fordras det att den ena af de intresserade Östersjömakterna vid krigsutbrottet skulle säga åt Sverige: "Nu när vi ändå skola ha detta krig, tänka vi begagna oss däraf för att reglera samtliga våra förhållanden här i Östersjön. Hvad er angår vilja vi ha en bit af ert land, och ger ni oss det icke godvilligt, så tänka vi tvinga er". Hur gärna Sverige och äfven Stockholms Dagblad ville bevara sin neutralitet, tror jag dock icke det skulle haft annat val än att understödja andra parten — men skulle icke Stockholms Dagblad då med helig indignation och till sitt sista andetag försäkra att det var icke Sverige, utan vederbörande Östersjömakt som var skyldig till neutralitetsbrottet? Och att när Sverige understödde den andra makten, så skedde detta endast därför att det var så illa tvunget, endast till själförsvar och icke alls därför att det i den sak som i det föreliggande fallet var casus belli ställt sig på den andra maktens sida. Det är icke heller uteslutet att en hel del af Sveriges befolkning, däribland kanske äfven Stockholms Dagblad, ansåg att rätten i sak mellan de ursprungliga krigförande makterna i verkligheten låg på den neutralitetsbrytandes sida. Och för att drifva parallellen ännu ett steg vidare: skulle det icke vara synnerligen finkänsligt om svenska regeringen under dessa omständigheter förklarade att de svenskar för hvilkas rättskänsla det föreföll allt för motbudande att understödja den part som de ansågo ha orätt finge slippa att ta del i aktionen; endast så mycket begärde landet af dem att de icke skulle understödja den part som, hur rätt han än hade mot sin ursprungliga motståndare, dock ville tillfoga Sverige en stor orätt och att de skulle medgifva att jämväl deras skatter och kontributioner finge användas för detta påtvungna krig?

Stockholms Dagblad vill kanske här invända att Sveriges integritet icke kan jämföras med den kvinnliga rösträtten; den är icke någon "tillfällig fördel". Hårtill sva-

rar jag emellertid lugnt att kan i tidningens egen analogi Sverige representera Landsföreningen, så vet jag inte mindre än Sveriges integritet som kan företräda rösträttsfrågan. Vet icke Stockholms Dagblad att det som skapar bitterhet i sinnena just hos de högersinnade rösträttskvinnorna emot deras eget parti, det är att detta parti aldrig tycks kunna förstå att det som ligger bakom rösträttskrävet hos alla oss kvinnor, det är just i egentlig mening fosterlandskärlek.

Men låt oss återkomma till L. K. P. R. och dess partineutralitet utåt. Om det nu är klart att sedan högerpartierna ändrat sin ställning till vår fråga från en avvakande tveksamhet till ett bestämt motstånd för närvarande tid, så kan icke heller L. K. P. R:s ställning härefter bli densamma som förr, då kommer frågan: Hur måste L. K. P. R:s ställning härefter bli? Jag för min del är icke i stånd att se mera än två möjligheter, den ena att göra ingenting alls, den andra att göra så som Centralstyrelsen gjorde; kan någon af dem som nu klaga och klandra finna någon tredje, så är jag fullt villig att diskutera den. Jag kan försäkra för min egen del, och jag tror äfven för mina meningsfränders inom landsföreningen att vi äro villiga att sträcka oss mycket långt för att därigenom kunna bevara åt vår rörelse dess inre neutralitet, samarbetet mellan alla partiers kvinnor. Detta samarbete har visat sig innebära ett stort värde; det har visat sig icke minst nu då den af detta samarbete födda ömsesidiga respekten och det ömsesidiga förtroendet för hvarandra ha tillåtit först Centralstyrelsen att dryfta denna svåra fråga utan att det ledde till någon brytning och nu också låter oss, Landsföreningens menige trupper, dryfta densamma utan att någon af oss ens drömmer om att använda det minsta lilla invektiv eller på minsta sätt misstänkliggöra hvarandras afsikter. Och det blir ännu mera ett framtidsvärde, ett värde som kommer att visa sin kraft just när den tid randas då vår gemensamma sak är vunnen och våra vägar åtskiljas. Jag har både talat och skrivit om detta förut (i Afton-Tidningen i ett svar till borgmästare Lindhagen och i Social-Demokraten i ett svar till en del socialdemokratiska kvinnor, båda delarna i slutet af januari d. å.), så jag skall icke upptaga platsen nu, endast ytterligare betona att när Centralstyrelsen beslöt som den gjorde, så var det emedan den fann den valda utvägen, om än icke fullkomlig, så dock den enda och den bästa som stod till buds, och det är deras sak som nu äro missnöjda och önska detta beslut upprifvet att framkomma med ett förslag till bättre lösning. Och denna bättre lösning får icke vara i sak densamma som nu valdes, endast klädd i försåtliga och beslöjade ord, ty en sådan politik är icke oss och vår sak värdig, och den lurar dessutom ingen; den får icke heller vara så beskaffad att den dömer oss alla till politisk overksamhet, icke bara de kvinnor som i öfrigt höra till motståndarnas parti.

Denna senare möjlighet (egentligen kan den ju icke kallas en lösning) att göra ingenting alls, den skulle visserligen icke äfventyra neutraliteten, men den skulle just nu vara döden för vår rörelse och för vår sak. Det är sant att vi sannolikt skulle få Stockholms Dagblads bifall, men nog är väl motståndarnas bifall för dyrt betalt med vänternas förakt. Stockholms Dagblad och högerpartierna i det hela skulle ingalunda af sitt gillande låta förleda sig att ta vår sak till nåder; däremot skulle vänsterpartierna betänkligt svalna i sin hittills visade goda vilja — något öfversvallande varm är ju denna vilja icke ens nu.

Att det beslut som fattades från högerhåll skulle komma att begagnas och utnyttjas på alla sätt just för att om möjligt spränga vår rörelse, det hade vi på centralstyrelsemötet alla klart för oss. När äfven de där när-

varande representanterna för högersidan gingo med på detta beslut, fast säkerligen med tvekan, så var det efter hvad jag har skäl att tro på grundvalen af ungefär följande tankegång: vi tillhöra visserligen högerpartiet till vår allmänna politiska åskådning, men vi känna oss dock icke solidariska i allo med detta parti sådant det för närvarande manifesterar sig i regeringen och i första kammaren, detta parti som, både i vår rösträttsfråga och i så många viktiga kvinnofrågor och äfven i andra sociala frågor som ligga oss om hjärtat, visat sig sakna känsla för rätt och billighet. Vi ha därför i och för sig icke så mycket emot att partiet i denna tid, då det dock icke på sitt program har någon annan stor sak som löper fara att förfuskas, får ett litet bakslag; tvärtom hoppas vi att ett sådant skall bli det till lärdom för framtiden och göra partiet mera värdt vårt förtroende än det nu är. Ifall vi under denna svåra situation, som vi alla af hjärtat beklaga, kunna lyckas hålla ihop och bevara vår rörelse obruten, så tro och hoppas vi att högern däraf skall förstå att det är verkligt allvar med vårt kraf, att bakom detsamma ligger en inre makt, som också, om så behöfs, kan bli en yttre "maktfaktor". När vi tveka inför beslutet, så är det just därför att vi veta att mycket tryck kommer att användas för att spränga och därigenom försvaga vår rörelse och att många af dem som sitta rundtom i landet och icke haft tillfälle att vara med om våra öfverläggningar komma att skrämmas och kanske ge tappt inför trycket. Men vi se ingen annan möjlighet än att riskera detta.

* *
*

Låt oss så, innan vi sluta, tänka litet efter hvarför högerpressen så gärna vill spränga rörelsen för oss eller, med andra ord, hvad som kommer att hända ifall detta lyckas. För det första blir L. K. P. R. försvagad till sin numerär och till sina ekonomiska resurser och kan alltså icke arbeta så kraftigt som nu är fallet för saken. För det andra måste de kvinnor som alltså lämna rösträttsföreningarna bilda en ny organisation, ty jag har svårt att tänka mig att de alldeles kallblodigt skulle dra sig tillbaka endast för att lägga armarna i kors och öfverlämna hela arbetet åt oss kvarstående för att själva komma och skörda eller rättare tillgodogöra sig skörden sedan vi burit all sommarens möda.

De bilda alltså en högerorganisation för K. P. R., hvad kan då denna göra? Den kan naturligtvis arbeta inom kvinnornas egna led, den kan också samarbeta med sitt parti vid de kommunala valen, där kvinnorna ha väljarnas rätt att vara med. Men dessa saker både kunna dessa kvinnor och böra de göra, äfven om de stå kvar inom L. K. P. R. Det kan alltså icke vara för detta arbetes drivande som de lösslita sig från denna, utan det är för det politiska arbetets skull: de önska äfven här samarbeta med sitt parti och, i den mån de kunna det, förhjälpa det till seger vid valen, medan L. K. P. R. genom Centralstyrelsens beslut har uttalat sig för att de, så länge partiet ställer sig avogt mot rösträtten, skola förhålla sig passiva i detta arbete.

För den nya organisationen äro nu två linjer möjliga. Antingen följer den partidisciplinens bud och hjälper sitt parti i dess valagitation utan att därvid på något sätt besvåra partiet med yrkande på politisk rösträtt för egen del. Deras hjälp kommer då att med glädje mottagas och de komma att förvärfa sig Stockholms Dagblads utomordentliga gillande; när frågan sedan kommer före i riksdagen, kommer professor Clason eller någon annan af högerns ledande män att säga: "Ja, kvinnorna ha verkligen mognat i politiskt afseende, det sågo vi

GAHNS

Normal-, Skrif- och Kopie-Bläck, af Kungl. Kontroll- och Justeringsstyrelsen godkänt som Svenskt Normal-Bläck, tillverkad af **Henrik Gahns Aseptin-Amykos-Aktiebolag, Upsala**. Flyter lätt, kopierar utmärkt, bildar ej bottensats, är mycket hållbart och angriper ej pennan.

vid senaste valrörelsen; men det visar sig också, såsom vi alltid trott, att i samma mån som de mogna, i samma mån komma de till insikt om att den politiska rösträtten icke för dem eller för vårt land är något eftersträfvansvärdt; högern kan alltså lugnt och i fullt samförstånd med de mest mogna bland kvinnorna själva fortfarande motsätta sig detta i det hela skadliga kraf". På den vägen vinna de alltså ingenting.

Emellertid tror jag icke att de kvinnor som skulle bilda den nya högerorganisationen skulle följa denna linje; de sitta helt säkert inne med den bästa vilja att inom sitt parti arbeta just för vår rösträtt. Då finns det också två möjligheter. Antingen kommer högern, när de anmäla sig att vilja tala på dess valmöten eller interpellera kandidaterna med afseende på den kvinnliga rösträtten, att höfligt svara dem: "Nej, mina damer, högerns valprogram har fastställts genom ett i laga ordning fattadt partibeslut; det uttalar tydligt och klart att högern nu vill motsätta sig denna frågas lösning, vi kunna alltså icke tillåta att på våra valmöten någon agitation drifves för densamma". Detta är hvad som sannolikt kommer att ske, och resultatet blir då att dessa kvinnor på grund af sitt eget partis vägran bli tvungna till samma politiska passivitet som L. K. P. R. nu begär af dem.

Det kan ju emellertid tänkas jämväl en annan möjlighet, nämligen att högern ändå släpper fram dem på valmötena därför att den icke gärna vill stöta sig med dem och den å andra sidan vet att kvinnornas ansträngningar icke komma att hjälpa dem det ringaste. Här stå vi nämligen inför det proportionella valsättet; hvilka namn som sättas upp på en lista betyder just ingenting, ifall de icke stå på en säker plats. Om kvinnorna yrka på att få nominera rösträttsvänliga kandidater, så kommer partiet att i bästa fall svara: "Ja, kunna ni skaffa fram någon sådan som eljest är acceptabel, så skola vi icke motsätta oss att han kommer upp på listan; men ni kunna ju aldrig begära att han skall få någon säker eller ens förhoppningsfull plats här, då hans åsikt ju på denna punkt är stick i stäf mot partiprogrammet". Och så få kvinnorna arbeta af all sin makt för att få in dem som stå högre på listan och som äro bestämda motståndare, för den mycket osäkra förhoppningen att genom sina särskilda ansträngningar äfven kunna få in en rösträttsvän — hvilken dessutom ifall han verkligen skulle komma in, i riksdagen skulle komma att svika dem på grund af partidisciplinens tryck, om det vore minsta fara för att hans röst kunde ändra resultatet. Kom ihåg att kvinnornas ställning är icke här densamma som vid de kommunala valen; där kunna de gå fram med sin egen lista under partiets beteckning, ifall partiet icke på sina listor vill säkerställa de kandidater som kvinnorna önska. Partiet får då räkna sig deras röster tillgodo med afseende på antalet mandat, och kvinnorna kunna ändå få in sina särskilda kandidater, ifall deras röststyrka är tillräcklig. Vid de kommunala valen äro nämligen kvinnorna väljare — här äro de det icke. Det är den stora skillnaden.

Alltså, det samlade resultatet af högerkvinnornas sprängande af organisationen blir ändå passivitet eller vanmakt för dem själva — alldeles som om de stannade kvar inom L. K. P. R., bara under ännu obehagligare former — och så allmänt försvagande af Landsföreningens arbete, därmed ännu mera tidsförlust för oss alla, ännu mera bitterhet i sinnena både för dem och för oss och för dem särskildt ännu längre uppskof innan de kunna få arbeta med och inom sitt parti för alla de politiska frågor som de äro ense med detta parti om.

Intills jag ser det med mina egna ögon tror jag icke om dem att de vilja handla på detta sätt. Men då ha de intet annat val än att antingen framlägga ett nytt för-

slag till lösning, som är bättre än det Centralstyrelsen lyckats finna, eller ock att acceptera detta senare. Det kraf som här ställts på dem är i själva verket icke heller så oerhördt som det tycks förefalla högerkvinnorna. Hvad tro de att männen göra när de äro missnöjda med sitt parti därför att de i viktiga punkter icke få partiprogrammet sådant de önska det? Ifall de icke stå så alldeles på gränsen att denna omständighet driver dem öfver i ett annat parti, så göra de alldeles detsamma som L. K. P. R. nu begär af högerkvinnorna: de låta bli att rösta och låta bli att ta någon del i valagitationen. Men hvad de röstberättigade männen göra som en själfklar sak, det kan det icke vara något samvetstryck att begära af de icke rösträttsberättigade kvinnorna.

Anna Wicksell.

De Gamlas Dag.

En vädjan till alla unga och gamla.

Till förmån för De Gamlas Dag kommer i höst bl. a. en större dockutställning att anordnas, för hvilken kommitterade hoppas kunna räkna på allmänhetens lifliga intresse och anslutning.

För att få denna utställning så rikhaltig som möjligt, våga vi härmed vända oss till alla för de gamla ömmande med en bön att skänka en docka, stor eller liten, klädd i någon vacker eller originell dräkt från hvilket tidevarf som helst. Gifvarens namn och adress torde tydligt bifogas hvarje docka, då det är meningen att ett större antal pris skall utdelas för de stilfullaste dockorna. Allmänheten kommer själf att fungera som prisdomare på så vis, att hvarje besökande erhåller en blankett för att anteckna numret på den docka, som vederbörande anser den bästa.

Under förhoppning att tillstånd beviljas bortlottas sedermera alla dockorna, och skola lotterna säljas under pågående utställning.

Alla de, som under sommaren företaga någon resa inom eller utom Sverige, ombedjas godhetsfullt ihågkomma D. G. D:s dockutställning och från den trakt, där de vistas, medtaga en docka i någon för landet eller landskapet karaktäristisk dräkt.

För saken intresserade personer kunna erhålla närmare upplysningar hos undertecknad, som äfven fr. o. m. den 25 aug. med största tacksamhet emottager skänkta dockor.

Gerda Rydgren

i Kommittén för De Gamlas Dag.

Adr. till d. 20 aug.: Ljungskile; därefter Narvavägen 29, Stockholm. A. T. 26274.

Notis.

Stockholms stads uppfostringsanstalt för flickor. Fattigvårdsnämnden i Stockholm har bifallit en af styrelsen för stadens uppfostringsanstalt för flickor gjord framställning, att flickorna under ytterligare ett år, d. v. s. sammanlagdt två år efter konfirmationen, må kunna kvarhållas i anstalten för fortsatt utbildning, hvarjämte nämnden beviljat erforderliga medel för de förändringar inom anstalten, som betingas häraf.

Några minnen från rösträttskongressisternas Lapplandsresa.

(Forts.)

Vid Abisko station möttes vi af Turiststationens nya värdinna, fru Dahlström, som förde oss till de för oss förutbeställda rummen i Paviljongen, hvars förstukvist pryddes med ett "Välkomna" i grönt.

Rummen, till ett pris af 3 kr. pr dag, 2: 50 för medlem af Turistföreningen, belägna åt solsidan och åt fjällsidan, således med sevärheter hvilketdera man väljer, äro små men försedda med så pass bekvämlighet och utrymme som äro behöfliga för en turist med litet bagage. Enda svårigheten är att placera de våta kläderna, ty visserligen står angifvet att man skall lämna dem åt betjä-

ABISKOALPERNA.

ningen för torkning, men som ringledning saknas och betjäningen tjänstgör i flera byggnader, lyckas man ej alltid få rätt på någon af dem.

Så småningom samlades vi alla i den ljusa, trefliga matsalen, som hur stor den än tyckes tilltagen många gånger under vår därvaro var så fullpackad af hungriga turister, att man knappast kunde komma fram till bordet. Hur många som kommo, 150 stycken midsommardagen, af hvilka 20 fingo söka sig logis på annat håll, var dock maten — vällagad husmanskost — alltid så rikligt tilltagen, att ingen behöfde gå hungrig därifrån.

Att det på en plats, dit allting måste efterskrifvas från annat håll, fordras mycken eftertanke och vana vid hushållsbestyr för att hålla så god kost, förstår du som själf varit med om att ej alltid ha handelsbod och charkuteri i närheten. Priset kan man ej heller kalla obilligt: 1 kr. för frukost, 1 kr. för middag och 1 kr. för kvällsmat; kaffe med dopp 25 öre.

Sedan vi en stund efter frukosten hvilat oss på planen framför byggnaderna och fått en hastig öfverblick af detta de senare åren så omskrifna Abisko, som dock ej låter beskrifva sig, ty det måste ses för att man skall kunna förstå den stämning, som hvilat däröfver, begåvo vi oss på vår första utflykt. Vår ciceron på samtliga färder var en flerårig Abiskobesökerska, som någon gång till sin hjälp hade en lapp, mera för

ordningens skull än af behovet påkalladt, ty hon tycktes vara lika hemmastadd öfverallt som han och betydligt lättare att förstå.

Försedda med de öfliga stafvarna begåvo vi oss således i väg.

Färden gällde Björkliden med Rakkasjokks vackra kanjon (flodbädd). Vägen till Björklidens station, 7 km. med föga stigning, följdes på ena sidan af Nuoljafjällets fot med den just i vårgrönska stående låga björkskogen och marken klädd med den vanliga vårfjällfloran, den lilla gula violen, klockljungen, pyrolen etc., på den andra af det blågröna Torneträsk och snöfjällen. Stigen var lätt att hitta och endast en eller annan gång måste vi hoppa öfver en fjällbäck.

Ej långt från Björklidens station ligger Rakkaskårtje, "Silvverfallet", som bildas af Rakkasjokks fjällbäck eller -flod då den störtar brant ner i Torneträsk och hvars lopp vi följde så nära det lät sig göra för den branta, uthuggna flodbädden.

Sedan vederkvickte vi oss med det kära kaffet, uppdukadt i en berså, lyckligtvis försedd med tälttak, ty nu började regnet, som länge hotat, att komma. Det gjorde oss således ingen skada, och väntetiden på malmtåget, som skulle föra oss tillbaka, tillbragte vi med att skrifva på vykort och med lekar.

Som regnet fortfor äfven på eftermiddagen, den enda gång under hela vår resa som det var af längre varaktighet, idkade vi societetslif med dess vanliga förströelser, hvaribland bridgespelet intog sin gifna rangplats.

Midsommarafton ingick med solsken och strålande väder. Den dagen gjorde motorbåten sin först tur, till hvilken vi för länge sedan anmälts som deltagare, och som dess första passagerare för året hälsades jag vid min ankomst af kaptenen, men sedan kommo de så talrikt att det blef knappt om utrymmet med sittplatserna.

Lapplägrat vid Pålnoviken var det annonserade målet för färden men meningen var att vi skulle fortsatt och gjort en fotvandring till Bardodalen och inåt norska gränsen.

Genom något missförstånd kommo emellertid våra matsäckskorgar ej med och därmed förföll den planen. Bäst var nog det, ty eljest hade säkerligen de flesta af oss, ovana som vi voro vid ansträngande vandringar öfveransträngt oss och måst försaka någon af de andra turerna. Nu njöto vi af en härlig färd på den spegelblanka sjön.

Vid framkomsten till Pålnoviken befanns isen ännu så stark där att motorbåten ej kunde bryta den, utan vi roddes af en lapp till stranden i en eka och därefter lyckades båten arbeta sig igenom isen och göra en rädda för återfärden.

Endast en lappfamilj hade ännu kommit, men medan vi voro där kom ännu en, så vi fingo följa deras landstigning och ilandforsling af husgerådet m. m., hvarvid mannen och hustrun troget delade arbetet, så att hon

plockade upp sakerna ur båten och han bar dem upp på land; småttingarne hjälpte till så godt de kunde.

Den förut landstigna familjen bjöd mot kontant ersättning på kaffe, visserligen utan grädde, men drickbart och många af turisterna läto sig väl smaka. Handeln med knifvar, skedar och andra småsaker var snart igång. Den stora hvita träskål, hvari kopparna diskades, ville många köpa men lappkvinnan kunde icke förmås att sälja den, tills hon föll för frestelsen vid åsynen af en röd schal, som en af turisterna bjöd henne.

Men intressantare än lapparne var den hänförande tafla hvaraf deras läger utgjorde en liten del, där kontrasterna mötte hvarandra och för åskådarne danade en tjusande bild af vinterns och vårens förenade behag. Närmast den iskantade blågröna sjön med lappbåten, den blomstersmyckade ängen med lappkåtan, lapparne, de betande getterna —, renarne voro på annat håll —, högre den ljusgröna, leende löfskogen som mot höjden blef allt lägre, tills den alldeles försvann, rundtomkring sjön de snöklädda, olika formade fjällen, och öfver allt detta lyste midsommarsolen från en mörkblå, klar himmel, om hvars färg vi i det sydligare Sverige ej har en aning.

Som det vackra vädret fortfor äfven på eftermiddagen, beslöto vi att på kvällen bestiga Nuoljafjället, under förhoppning att därifrån få se midnattssolen lysa. Visserligen hade några på eftermiddagen nedkomna turister sagt att vägen var besvärlig, emedan vårlödet pågick som bäst, men då tiden var kort beslöto vi våga försöket.

Genom björkskogen började vi vid 1/210-tiden bestigandet af den första brantaste delen, sträfsamt var det, men gick gjorde det; så började snöfältet, — plums! där gick den första ner sig högt öfver knäna, likaså den andra. Det kändes ej vidare behagligt, så mer än en sväng gjordes för att undvika snöfältet, men öfning ger färdighet och så småningom lärde vi oss att föra fötterna så att vi ej sjönko så djupt ner och snart var den första afsatsen uppnådd; en och annan tyckte nog det var besvärligt, men att vända om var ju lika illa. Ensam kunde man kanske gå vilse, och så sträfvade alla vidare öfver bäckar, stigningar och snöfält och till slut var målet hunnet och vi samlade på toppen 12,45 e. m. Solen hade visserligen gömt sig i moln, men ändock tyckte vi alla att utsikten var mödan värd. Till vänster den leende Pålnoviken, det stilla, klara Torneträsk, och rundt omkring snöklädda fjällkedjor af olika form. En lätt skymning förlånade åt vattnet och bergen en stålblå färg med djupa skuggor, hvarigenom snön lyste glänsande hvit. Det hela verkade rent af sagolikt.

Men midsommarnatten var kall och vinden skarp, så vi vågade ej dröja där länge utan började nedstigandet. Det gick betydligt lättare och snart voro vi halfvägs nere. Där slog vi oss ned på marken och läto oss väl smaka smörgåsarne och kaffet, som lappen kokt af det porlande fjällvattnet. Med stolt förakt för rännilar och snöfält styrde vi sedan i spridda grupper kosan rätt på banvaktsstugan och därifrån på banan åter till Paviljongen, där vi visserligen vid 4-tiden på morgonen kröpo till kojs, men med sömnen blef det klenst beställt, ty redan 7,53 f. m. skulle

vi resa till Narvik och dessförinnan ha ätit frukost. Alla hunno verkligen med taget, fast två som skulle lämna oss i Narvik och fortsätta till Lofoten icke hunno få med reskassan, som hela tiden kommit på efterkälken, utan finga begagna sig af reseledarens och passagerarnes hjälpsamhet.

Vid Riksgränsen, den första station där taget stannade, passade vi på tillfället och kastade snöboll af de ännu kvarliggande drifvorna.

(Forts.)

Syster Svea.

En kinesisk märkeskvinna.

Doktor Jamey Kin.

Från engelskan.

Doktor Jamey Kin, som nu för första gången besöker England, har välkomnats som Kinas första kvinnliga läkare. Hon är detta, men hon är också mycket mera. Hon är ett prof på den inneboende kraften hos de orientalska kvinnor, som stimulerats, men ej nedtryckts, af kontakt med västerlandet. Hon har studerat västerländska metoder, men lämpat dem efter österns behof. Och under tiden har hon icke förlorat sin nationella prägel, hon har förblifvit en kinesisk kvinna, varmt intresserad af den rörelse hos kvinnorna, som i lika mån berör Öster- och Västerlandet.

Med inneboende humor ser hon svagheten och styrkan hos kvinnorna öfverallt i världen. Och hon påstår att de kinesiska kvinnorna "sofva" ej; de sköta sina hushåll, ibland af mera än hundra personer, de hålla reda på familjens angelägenheter, och de kunna gifva goda råd, som gärna mottagas, åt sina män. Den tänkande mannen i Kina "sofver" ej heller. Det var en tänkande man, som sade: "Att lämna kvinnan utanför en klok uppfostrans bord, är som att vilja gå säkert med ett långt och ett kort ben." Dyliga män anordnade också flickskolor långt innan regeringen grep sig an med saken, och doktor Jamey Kin säger, att det som nu bäst behöfs är utbildade lärarinnor.

Hennes eget arbete har utvecklats sig på ett ganska storartadt sätt. För mera än tjugo år sedan aflade hon sina medicinska examina i Amerika, och hennes son studerar nu också i Amerika, ty hans mor anser att den bästa gåfva Österlandet kan få är en västerländsk vetenskaplig utbildning.

För några år sedan önskade den kinesiska regeringen tillgodogöra sig doktor Jamey Kins — som nu är änka — kunskaper och duglighet samt öfverlät åt henne en jordegendom nära Tientsin, där hon skulle kunna ordna ett kvinnligt läkarekollegium för norra Kina. På egendomen funnos några byggnader, och hon fick fria händer och en viss årlig inkomst. De "iria händerna" innebar, att hon fick göra allting själf med tillhjälp af några arbetare. Hon måste bli arkitekt och till och med ingenjör, innan hon fick ägna sig åt det medicinska, och

Annonsera i Dagny!

MÄLARBADET

11 Handverkargatan 11.

BAD- TVÄTT- och STRYKINRÄTTNING

1:a klass i alla afseenden.

OBS.! Simundervisning f. damer och herrar

R. T. 38 14 — 38 15

A. T. 93 43 — 93 44

det länder till den orientalska kvinnans heder, att hon öfvervunnit alla hinder.

I stället för somliga af de gamla byggnaderna ha nya sådana uppförts efter hennes egna ritningar, medan andra lämpats efter moderna behov; hon har ordnat såväl vattenledning som andra hygieniska inrättningar, allt med tanke på förbättringar utan våldsamma förändringar, som skulle verka stötande på kinesisk uppfattning.

Nu har hon sitt lilla sjukhus, enkelt men väl utrustadt, sitt konsultationsrum med en allt större tillströmning af patienter; sin medicinska skola, där kinesiska kvinnor och flickor utbildas till sköterskor, med kunskap om och förmåga att behandla vanliga sjukdomsfall. Under tvenne år få de åhöra föreläsningar, lära sig de latinska namnen på medicin och sjukdomar, så att de kunna fatta och utföra en läkares föreskrifter, samt deltaga i sjukvården. Doktor Jamey Kin förestår själf skolan, hon deltar i elevernas lif, deras måltider, deras arbete, deras nöjen; — hon är den, som först ser hvad som fattas, men också den som inger entusiasmen, viljan att vara andra till nytta.

Då de tvenne åren äro förbi, spridas sköterskorna i landet, och doktor Kin anser att utbildade sköterskor i större mängd just nu äro till mera nytta än ett fåtal läkare som kräfva alla moderna hjälpmedel för att kunna utföra sitt arbete. Några af de dugligare eleverna erhålla ännu ett års utbildning, och de bäst begåfvade skickas till Europa för att taga sina läkarexamina. För ögonblicket finns det i Amerika fyrtio kinesiska kvinnor, som studera medicin, och i Storbritannien mera än trettio. Doktor Jamey Kin har nu endast gjort ett hastigt besök i England och Amerika, ty hennes öfverinseende är behöfligt i den oas hon skapat långt borta i fjärran Östern. Men hennes besök har haft den bestämda afsikten att förkunna Kinas uppriktiga önskan att undertrycka bruket af opium.

Under de trenne år som gått har bruket af opium minskats med 70 procent, och doktor Kin skrattar åt tanken på ersättning åt innehafvarna af opiumhålorna. "Det är vårt lefvebröd", protesterade de, då befallning utfärdades att inom sex månader stänga dessa. "Så mycket värre för er, att Ni valt ett dylikt lefvebröd", svarade myndigheterna, och doktor Kin med dem. "Skaffen er ett yrke, som ej förnedrar folket." Och den allmänna opinionen understödde förbudet, så att alla vidare protester voro onyttiga. "Och nu ber jag engelsmännen komma till oss och konstatera vårt allvar", säger doktor Kin, "tro oss ej på mitt ord. Skicka en kommitté, och gör någonting mera. Hjälpt oss genom att stoppa importen af indiskt opium efter fem år i stället för efter tio."

ANNONSERA I DAGNY.

Vid blodbrist och svaghet

gör Vasens (f. d. Nordstjernans) järnpreparat »Ferrol» största verkan. Starkt aptitgivande ökar det hastigt kroppsvikten. På alla apotek till 2 kr. fl.

Mjolk dagligen till afhämtning.

Oskummad för 15 öre lit.
Handskummad för 6 öre lit.

Tjock gräddes för 90 öre lit.
1:ma smör kr. 2,00 pr kilo.

Stockholms Mejeriaktiebolag. Klarabergsgatan 68.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Allm. Tel. Br. 5241.

Frågor och svar.

Hvar kan man prenumerera på Dagny?

I landets alla postanstalter och boklädor kan man beställa huru många ex. som helst.

Skall man alltid prenumerera å dessa ställen?

Ja, ifall man önskar endast 1, 2, 3 eller 4 ex. skall man alltid göra det.

Hvad kostar Dagny i postanstalter och boklädor?

Dagnys postprenumerations- och boklädspris är kr. 4:50 för $\frac{1}{2}$, 2:50 för $\frac{1}{3}$, och 1:25 för $\frac{1}{4}$ år.

Hvilka villkor erhålla prenumerantsamlare å Dagny?

Den som samlar minst 5 prenumeranter, erhåller en provision af kr. 1:— för hvarje helårs-, 50 öre för hvarje halfårs- och 20 öre för hvarje kvartalsprenumerant.

Huru skall man förfara för denna provisions erhållande?

Sedan man samlat *minst* 5 prenumeranter, går man tillväga på ett af följande sätt:

- 1) *Antingen*: Genom insändandet af prenumerationsafgiften med afdrag af provisionen beställer man det behöfliga antalet ex. (hur många som helst, men *alltid minst 5*) direkt från Dagnys exp., Stockholm, som under samlarens adress i ett och samma paket sänder *alla* beställda ex. Samlaren har då att ombesörja utdelningen till de samlade prenumeranterna.
- 2) *Eller*: Man prenumererar å närmaste postkontor (*ej* annorstädes) för de samlade prenumeranterna, detta under hvars och ens adress, begär kvitto å samtliga erlagda afgifter, tillställer oss detta kvitto, då vi omgående pr postanvisning sända samlaren den stadgade provisionen.

Hvar, och till hvilket pris kan man nummervis lösa Dagny?

I Stockholms tidningskontor och cigarraffärer samt hos Dagnys kommissionärer i landsorten. Pris 10 öre pr nummer.

Alla skrivelser rörande expeditionen adresseras:

**DAGNYS EXPEDITION,
STOCKHOLM.**

Folkskolans Barntidning

utgifven och redigerad af STINA QUINT utkommer 1911 i sin tjugonde årgång.

Ett rikt illustrerad nummer hvarje vecka, 36 veckor under året.

Bästa och lämpligaste läsning för barn af alla samhällsklasser.

Prenumerera å närmaste postkontor. Pris för helt år Kronor 1:65, halft år 90 öre.

**GYNNA DAGNYS
ANNONSÖRER!**

Rösträttslitteratur:

Skrifter utgifna af:

Centralstyrelsen i Landsföreningen för kvinnans politiska rösträtt:

N:o I, Till Regeringen från svenska kvinnor ingifna skrivelser i Rösträttsfrågan 1905—1906.....	—: 50
” II, Gustaf A Aldén: Hvilka svenska kvinnor äga kommunal rösträtt? (pr 1,000 ex., utgången)	6:—
” III, Mathilda Staël von Holstein: Målsmanskapet och kvinnans ställning inom äktenskapet enligt gällande svensk rätt	—: 50
” IV, Anna B. Wicksell: Om kommunal rösträtt för gifta kvinnor	—: 10
” V, Lydia Wahlström: Statsintresset och kvinnans rösträtt	—: 40
” VI, Partiuttalanden i kvinnornas rösträttsfråga.....	—: 25
” VII, K. A. Sheppard: Kvinnorösträtten på Nya Zeeland	—: 40
Ann Margret Holmgren: Strödda intryck från den Internationella kvinnorösträttskongressen i Köpenhamn.....	—: 10
Elin Wahlquist: Partipolitiken och kvinnornas rösträttsfråga.....	—: 03
Ann Margret Holmgren: Mor Karin.....	—: 03
Sigrid Kruse: Grannarna	—: 02
Nancy Svanberg: Goda kamrater	—: 03
H. E. Hallberg: Kvinnan i hemmet och samhället	—: 05
Kortfattad ledning för kvinnornas deltagande i de kommunala valen (pr 100 ex.)	—: 68
Sigrid Kruse: Nykterhetsfrågan och kvinnornas rösträtt (pr 100 ex.)	—: 90
Hur kunna gifta kvinnor förvärfva kommunala rättigheter? (pr 100 ex.).....	—: 60
Utdrag ur riksdagens protokoll.....	—: 02
Festskrift utgifven med anledning af Ann Margret Holmgrens 60-årsdag	—: 75
Tidningen Rösträtt för kvinnor.....	—: 10

Föreningen för kvinnans politiska rösträtt i Stockholm:

N:o 1, Natanael Beskow: Till frågan om kvinnans politiska rösträtt	—: 05
” 2, Anna Whitlock: Bör den svenska kvinnan erhålla politisk rösträtt?	—: 10
” 3, Hilma Borelius: Hvarför är motståndet mot kvinnans politiska rösträtt oberättigadt?.....	—: 10
” 4, Lydia Wahlström: Principerna för kvinnans rösträtt	—: 10
” 5, Anna Whitlock: Hur bör den svenska kvinnan bereda sig för den politiska rösträtten? (utgången)	—: 05
” 6, Lydia Wahlström: Lärdomar af den kvinnliga rösträttsrörelsen	—: 10
” 7, Några manliga inlägg i den kvinnliga rösträttsfrågan ...	—: 15
” 8, Lydia Wahlström: Högerkvinnorna och den nuvarande situationen	—: 05
” 9, Sofi Lindstedt: Hvarför böra religiöst öfvertygade kvinnor ansluta sig till rösträttsrörelsen	—: 05
Minneslista (5:te uppl.)	—: 05

Diverse rösträttslitteratur:

Georg Stjernstedt: Den svenska kvinnans rättsliga ställning.....	—: 60
Lydia Wahlström: Den svenska kvinnorörelsen	—: 45
Ragnhild Modin: Bröllopet på Ensillre	—: 25
Hilda Sachs: Kvinnornas rösträtt	—: 25
Anna Kleman: Kvinnans medborgarrätt	—: 25
Karl M. Lindh: Kvinnornas rösträttskraf.....	—: —
Gustaf A. Aldén: Svenska kvinnans kommunala rättigheter och skyldigheter	—: 15

Öfvanstående flygblad och broschyrer kunna rekvireras från Landsföreningens för Kvinnans Politiska Rösträtt expedition Lästmakergatan 6, Stockholm, som hålles öppen hvarje dag kl. 3—4 e. m.

Vid rekvisition af minst 100 ex. af flygbladen nr:is 1—9 lämnas 25 proc. rabatt.

PLATSSÖKANDE.

(Platssökande få sina annonser införda i Dagny för halfva priset eller 7½ öre pr mm.)

EXAMINERAD, elem.-bildad lärarinna med undervisningsvana från hem och skola söker till hösten plats i Stockholm eller dess närhet. Svar till »Lärarinna», Flen p. r.

Ung, musikalisk flicka, som genomgått 8-kl. läroverk och ett år vistats i Tyskland, önskar plats till hösten att undervisa ett å två barn i skolans lägre klasser. Svar till Karin Hammar, Halmstad.

LÄRARINNA, undervisningsvan, intress. och barnkär, genomg. 8 kl. lärov. önskar till hösten pl. som guvern. Svar till "20 år", Karlskrona p. r.

I musikalskande familj

söker ung, bildad flicka plats. Genomgått Kgl. Musikkonservatoriet i Stockholm och är kompetent att läsa med minderåriga elever. Fina ref. Svar till S. S., Visby p. r.

Plats i Kindergarten,

småbarnsskola eller familj sökes af ledarinna, som genomgått Kindergartenseminarium. Svar emotes före denna månads utgång under adr. "Kindergartenledarinna", Skrea.

Ex. kv. sjukgymnast och manicurist önskar i sept. plats som manicurist eller gifva massage åt sjuklig herre eller dam i hem eller utrikes. Tacksam för svar "Sjukgymnast", Dingelvik p. r.

Guvernans.

Ung, glad flicka, som med goda betyg genomgått 8-klassigt läroverk, söker att för instundande läsår läsa med högst 2 barn. Är något undervisningsvan. Svar till "Astrid", Ljungskile p. r.

Sjukgymnast

önskar plats i familj eller hos ensam herre eller dam i Stockholm eller dess närhet. Äfven kunnig i ett hems skötande, handarbeten, sömnad etc. Svar till "Sjukgymnast M. S.", p. r. Norrköping.

22-årig bildad flicka

önskar plats i familj. Är kunnig i enklare sjukvård samt villig att deltaga i hushållet. Svar till L. A., Pappershandeln, Strängnäs.

Husföreståndarinna.

Ung flicka, van och skicklig att förestå ett hem med alla därtill hörande göromål, önskar plats som husföreståndarinna. Goda rekommendationer finnas. Svar till "Huslig", Ljungskile p. r.

Ung dam,

praktisk och ordentlig, som förestått pensionat och är fullt kunnig i matlagning, önskar plats att förestå respektabel herres hem. Svar till "Sommar 1911", Ousby, p. r.

Bildad, stadgad, arbetsvan flicka

önskar till hösten plats i barnlös familj i Stockholm att på egen hand sköta hushållet. Är kunnig i matlagning, bakn. och alla inom hemmet förekommande göromål. Önskar anses som familjemedlem. Svar till "God lön", Motala p. r.

En flicka

önskar plats till hösten i liten familj eller att sköta hemmet åt ensam herre eller dam. Innehar plats hos lärare. Svar emotes tacksamt inom 8 dagar märkt "R. S.", Kattarp, poste restante.

Handarbetslärarinna

söker plats i skola eller hem. Kunnig i kläd- och linnesömnad. Svar till "Kunnig", Sv. Telegrambyrå, Örebro.

LEDIGA PLATSER.**En lärarinnetjänst**

vid uppfostringsanstalten för sinnesslöa barn å Stretered blir ledig att tillträda den 1 januari 1912. Till styrelsen ställd ansökan åtföljd af frejdbetyg och de intyg i öfrigt, hvarmed sökanden vill styrka sin kompetens, insändes till anst. föreståndare under adress Källered före 15. aug. Lön i ett för allt 900 kr. pr år med 3 ålderstillägg å 100 kr. efter 5, 10 och 15 års väl vitsordad tjänstgöring. Sökande, som kan meddela undervisning i sång äger företräde. Arvode för sångunderv. utgår för närvar. med 50 kr. pr år. Platsen, som tillsättes med 3 mån. ömsesidig uppsägningsrätt, kan sökas af småskolelärarinna med goda examens- och tjänstgöringsbetyg. Delaktighet kan vinnas i döfstumlärarnes pensionsinrättning. Platsen uppehålls under instundande höstterm. 1. sept.—31 dec. af tillförordn. lärarinna, hvartill ansökan mottages af förestånd. likaledes före 15:de aug.

STYRELSEN.

GUVERNANT, helst med lärarinneexamen, sökes för undervisning till 4:de klassen i flickskola samt i pianospelning och handarbete. En eller två elever. Deltagande i husliga eller skrifgöromål önskligt. — Svar med uppgift å löneanspråk och ref. samt foto., som återsändes, till Landfiskalen Olof Bromée, Sveg.

Skolkökslärarinna.

Befattningen som skolkökslärarinna vid Tomelilla skolor sökes hos skolrådet i Tryde församling, adr. Tomelilla, senast den 20 augusti. Lön för minst fyra kurser årligen 700 kronor kontant jämte bostad och vedbrand samt fria middagar under pågående kurser.

Vikariat

i svenska, tyska och engelska på låg- och mellanstadiet ledigt för läsåret 1911—12. Kvinnlig sökande med högre kompetens torde före den 15 aug. inlämna ansökan till Palmgrenska Samskolan, Stockholm.

Kokerska,

skicklig i såväl finare som enklare matlagning, bak, inläggningar m. m., pålitlig och ordentlig, erhåller god plats i Linköping nästa 24 okt. Eget rum. Svar med betyg, rek. och löneanspråk torde snarast sändas under adress: Friherrinna E. Sjöryd, Tenhult.

Ledig tjänst.

Platsen såsom tvättförestånderska vid Kristinehamns Hospital blir ledig att tillträda den 24 nästkommande oktober. Lönen är 400 kr. jämte naturaförmåner af bostad med möbler och sängkläder, värme, lyse, tvätt och kost samt 125 kr. i kostförbättringspenningar. Sökes före den 25 augusti hos

Öfverläkaren.

Hushållsfröken,

erfaren och lämplig att under husmoderns öfverinseende förestå hushåll i Bergslagen, erhåller nästkommande 24 oktober lättskött plats, om ansökan med rekommendationer insändas till märke "Bruksdisponent", under adress S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm, f. v. b.

Ung flicka

som genomgått sjukvårdskurs — kunnig i lättare sömnad och villig att med husmodern deltaga i småsysslor inomhus — erhåller god plats i början af sept. uti Göteborg. En persons hushåll, tjänare finnes. Foto., löneanspråk och betygsskrifter jämte bästa rek. adr. "Fru S", Ulricehamns Sanatorium.

Kvinnlig korrespondent

fullt hemmastadd i engelska och tyska språken, stenografi samt äfven med vana uti öfriga kontorsgöromål, erhåller plats genast eller senast 1 September vid bruk i Dalarne. Anmälan jämte betygsskrifter torde insändas till märke "Korrespondent 1/9 1911" under adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm, f. v. b.

Bokföringsvan flicka,

helst kunnig i tyska, maskinskrifning och stenografi samt villig att något deltaga i hushåll erhåller plats genast eller 1 sept. Betygsskrifter, referenser och fotografi under adress: "Exportaffär i landsorten", Nordiska annonsbyrå, Göteborg.

Kammarjungfru.

För en snäll och anspråkslös bättre flicka, pålitlig och van vid ordning, skicklig i såväl kläd- som linnesömnad samt försedd med bästa rekommendationer, finnes mycket förmånlig plats till 24 Okt. på stor herrgård om betyg jämte foto. sändes till "Stor Herrgård 1911" under adress S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm f. v. b.

Kvinnliga arbetsområden.

Utbildningskurser m. m.

Muntliga och skriftliga

upplysningar genom

Fredrika-Bremer-Förbundets Byrå,

54 Drottninggatan.

GYNNA ALLTID DAGNYS

ANNONSÖRER!

Sprid Veckotidningen DAGNY!

**Deposition
&
Sparkassa**

4 | 1 | 0
2 | 0

KÖPMANNABANKEN,
Arsenalsgatan 9,
Södermalmstorg 8,
STOCKHOLM.
Aktiekapital 3,000,000 kr.

Sprid Dagny!

Wiréns utsökta **PARFYMER**, eleganta damers förtjusning.

Erhålles i hvarje välförsedd parfymhandel samt direkt från
A. G. Wiréns Tvål- och parfymfabrik. (Grundad 1860.) Kgl. Hoflev
21 Lilla Vattugatan 21 - - - Stockholm.

Kvinnliga Juridiska Byrån, Wallingatan 12.

Kontorstid 1/2, 10-4. Utför alla slags juridiska uppdrag. A. T. 183 36.

**CENTRALFÖRBUNDETS FÖR SOCIALT ARBETE
UTBILDNINGSKURS**

för praktiskt socialt arbete, exempelvis **bostadsinspektion**,
fosterbarnsinspektion och annat **barnvårdsarbete**,
vicevärdskap i arbetarebostadshus m. m. börjar nytt
arbetsår 1 Okt.—1 Juli.

Praktisk och teoretisk socialhygienisk utbildning.

Ettårig kurs. Pris 250 kr. Prospekt rekvideras hos Central-
förbundets för socialt arbete byrå, Lästmakaregatan 6, Stockholm.
(S. T A 275493)

HERM. HAMNQVIST

Kungl. Hoffotograf.

Biblioteksg. 11, Stockholm.

1 dussin kabinettsfotografier, matt
papper, 12 kronor.

Lektioner i Linnésömnad

(äfvén blusar, barnkläder m. m.)

Praktisk metod, utan träckling.
Hvarje elev disponerar en symaskin.

KARIN EGNÉR,

Sibylleg. 36. Hörnet af Karlavägen.
R. T. 35 30. A. T. 210 04.

OBS.! Fredrika OBS.!

Bremer-Förbundet.

Å Fredrika Bremer-Förbundet
finnas anmälda lektionsgivare, in-
och utländska, hushållsbiträden af
olika slag, barnfröknar, kontorsbi-
träden, gymnaster m. m.

Mottagningstid kl. 12-4.

Adr. Drottninggatan 54, Stock-
holm.

Allm. tel. 48 16. Riks tel. 27 62.

Fredrika-Bremer-Förbundet: Drottninggatan 54.

Rikstel. 27 62. Förbundets byrå öppen 11-4. Allm. tel. 48 16.

Fredrika-Bremer-Förbundets Sjuksköterskebyrå: Tunnelgat. 25.

Rikstel. 68 98. Allm. tel. 82 11.

Gynna Dagnys annonsörer!

Sju präktiga äventyrsböcker för barn o. ungdom.

Tsarens kurir. Berättelse för barn och ungdom.
Fritt efter Jules Verne af Alfred
Smedberg. 352 sidor med 47 illustrationer af Karl Aspelln. Kar-
tonnerad. Pris 75 öre.

Parzival. En riddarsaga från medeltiden. Bearbetning
af Hugo Gyllander. 259 sidor. Med 45 illu-
strationer af Ingeborg Uddén. Kartonnerad. Pris 75 öre.

Sagogrottan i Sagoskogen. En samling
sagor af
Harald Östenson. 303 sid., 50 illustrationer. Kartonnerad. Pris
75 öre.

Den hemlighetsfulla ön. Berättelse för barn
och ungdom. Fritt
efter Jules Verne af Alfred Smedberg. 312 sidor, 44 illustratio-
ner af Brita Ellström. Kartonnerad. Pris 75 öre.

Hjälten bland hjältar skildrade för barn och
ungdom af Marie Lou-
Charles G. Gordons lif och stordåd, **Ise Gagner**, 304 sidor,
33 illustrationer af Edv. Berggren. Kartonnerad. Pris 75 öre.

Nybyggarna i Kanada. Berättelse för barn
och ungdom. Bear-
betning efter Kapten Marryat af Anna Gustafsson. 296 sidor. 39
illustr. af Nils Larsson. Kartonnerad. Pris 75 öre.

I Guldslottets Rosengårdar. Sagor och
berättelser
af Harald Östenson. 151 sid., 39 ill. Kartonnerad. Pris 75 öre
Erhålles i hvarje bokhandel eller direkt från

Folkskolans Barntidnings Förlag, Stockholm. (Stina Quint.)

Rodenstamska Skolan, Hudiksvall,

börjar sin *trettionde* termin den 21 aug. **Husmoderskurs:**
konservering, matlagning, bakning, kläd- och linnésöm, väfnad
(enkel och konstväfnad), läderplastik m. m. **Slöjdlärlarinne-**
kurs. Skolkökslärlarinnkurs. — Prospekt på begäran.

Sprid DAGNY!

Innehållsförteckning.

Dagens nummer innehåller:

Alexandra Gripenberg. Af *Maria Cederschiöld.*

L. K. P. R. och den politiska neutraliteten. Af *Anna Wicksell.*

De Gamlas Dag.

Några minnen från rösträttskongressisternas Lapplandsresa.
(Forts.) Af *Syster Svea.*

En kinesisk märkeskvinna. *Doktor Jamey Kin.* Från
engelskan.

Notiser.

**Prenumeratión å Dagny sker å närmaste postanstalt
eller bokhandel.**